

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 2/2023
24.01.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Мирољуба Томића, Татјане Вуковић, Биљане Синановић и Невенке Важић, чланова већа, са саветником Ирином Ристић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА и др, због кривичног дела противправно лишење слободе у саизвршилаштву из члана 132. став 3. у вези става 1. и 2.у вези члана 33. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Дејана Радмиловића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Шапцу1К.1154/18 од 19.05.2021. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 701/21 од 06.10.2021. године, у седници већа одржаној дана 24.01.2023. године, једногласно је донео:

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Дејана Радмиловића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Шапцу1К.1154/18 од 19.05.2021. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 701/21 од 06.10.2021. године, у односу на повреду закона из члана 439. тачка 1) Законика о кривичном постуку, док се у преосталом делу захтев за заштиту законитости **ОДБАЦУЈЕ** као неодозовљен.

Образложење

Пресудом Основног суда у Шапцу1К.1154/18 од 19.05.2021. године, окривљени АА, поред окривљеног ББ, оглашен је кривим због извршења кривичног дела противправно лишење слободе у саизвршилаштву из члана 132. став 3 у вези става 1. и 2.у вези члана 33. Кривичног законика и осуђен на казну затвора у трајању од 1 (једне) године, коју ће издржавати у просторијама у којима станује, без примене електронског надзора, а које просторије не сме напуштати осим у случајевима прописаним Законом који уређује извршење кривичних санкција, те уколико једном у трајању преко 6 часова или два пута у трајању до 6 часова самовољно напусти проторије у којима станује, суд ће

одредити да остатак казне издржи у Заводу за извршење казне затвора. Окривљени АА је обавезан да суду на име трошкова кривичног поступка плати износ од 3.591,95 динара, ОЈТ у Шапцу износ од 3.708,98 динара и солидарно са другим окривљеним плати оштећеном износ од 181.500,00 динара, а на име паушала износ од 5.000,00 динара, све у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде под претњом принудног извршења. Одлучено је и о имовинскоправном захтеву оштећеног, а како је то ближе опредељено у изреци пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Кж1 701/21 од 06.10.2021. године, усвојена је жалба Основног јавног тужиоца у Шапцу и пуномоћника оштећеног ВВ и првостепена пресуда преиначена у делу одлуке о казни, у односу на окривљеног ББ, па је исти, због кривичног дела противправно лишење слободе у саизвршилаштву из члана 132. став 3 у вези става 1. Кривичног законика, за које је првостепеном пресудом оглашен кривим, осуђен на казну затвора у трајању од 1 (једне) године и 6 (шест) месеци и у делу одлуке о трошковима кривичног поступка па је, окривљени АА обавезан да оштећеном ВВ солидарно са другим окривљеним, плати и износ од 66.000,00 динара, док су, поред осталих, жалбе окривљеног АА, његовог браниоца, као и жалба Основног јавног тужиоца у Шапцу у преосталом делу, одбијене као неосноване и првостепена пресуда, у непреиначеном делу, потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости благовремено је поднео бранилац окривљеног АА, адвокат Дејан Радмиловић, у смислу члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд укине побијане пресуде и предмет врати на поновно суђење првостепеном суду.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Дејана Радмиловића је неоснован у односу на повреду закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, док је у преосталом делу недозвољен.

Бранилац окривљеног, иако не нумерише, у поднетом захтеву за заштиту законитости указује на повреду закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, наводима да у изреци првостепене пресуде није описан битан елемент кривичног дела и то субјективни однос окривљеног према кривичном делу, како основном тако и према квалификаторној околности, па је остало нејасно, са којим обликом виности је дело извршено.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, по оцени Врховног касационог суда су неосновани, а ово из следећих разлога:

Одредбом члана 132. став 1. Кривичног законика прописано је кажњавање оног ко другог противправно затвори, држи затвореног или му на други начин противправно одузме или ограничи слободу кретања, док тежи облик овог кривичног дела из става 2. постоји ако дело из става 1. учини службено лице злоупотребом свог положаја или овлашћења, а из става 3. ако је противправно лишење слободе трајало дуже од тридесет дана или је вршено на свиреп начин или је лицу које је противправно лишено слободе услед тога тешко нарушено здравље или су наступиле друге тешке последице.

Изреком правноснажне пресуде окривљени АА оглашен је кривим да је у време и месту означеном у изреци пресуде „...у урачунљивом стању, свестан забрањености свог дела, са умишљајем, заједно са још једним лицем, извршио кривично дело као службено лице – полицијски службеник... злоупотребом свог службеног положаја и овлашћења тако што је оштећеном... противправно одузео слободу кретања на свиреп начин...при чему је био свестан свога дела и хтео његово извршење...“, а на начин ближе описан у изреци правноснажне пресуде.

По оцени овога суда, у чињеничном опису радње извршења окривљеног, датом у изреци правноснажне пресуде, наведене су све чињенице и околности које чине законска обележја кривичног дела противправно лишење слободе у саизвршилаштву из члана 132. став 3 у вези става 1. и 2.у вези члана 33. Кривичног законика, за које је окривљени АА оглашен кривим том пресудом. Изрека правноснажне пресуде садржи како објективна обележја, тако и субјективна обележја предметног кривичног дела, која се тичу свести и воље окривљеног за извршење дела – директан умишљај у односу на радњу извршења и квалификаторну околност („противправно лишење слободе које је вршено на свиреп начин“), који обухвата и свест о забрањености дела – противправности.

Налазећи, из изнетих разлога, да правноснажним пресудама није учињена повреда кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, на коју се указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, Врховни касациони суд је у овом делу захтев браниоца окривљеног одбио као неоснован.

У преосталом делу, захтев за заштиту законитости је недозвољен.

Наиме, бранилац окривљеног, као разлог подношења нумерише повреду закона из члана 439. тачка 2) ЗКП. Међутим, образлажући наведену повреду, бранилац износи сопствене чињеничне закључке другачије од оних утврђених побијаним пресудама, износи сопствено виђење одлучних чињеница везаних за поступање окривљеног АА критичном приликом, и на својим чињеничним закључцима, другачијим од оних изнетим у побијаним пресудама, заузима став да, у конкретном случају, није било „свирепог“ поступања, због чега, по ставу одбране, у радњама окривљеног се стичу елементи кривичног дела противправно лишење слободе из члана 132. став 2., а не став 3. наведеног члана Кривичног законика.

На описани начин, иако се бранилац формално позива на повреду закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, а која повреда је законом дозвољен разлог за подношење захтева за заштиту законитости окривљеном преко браниоца, исти у суштини указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање, односно повреду закона из члана 440. ЗКП.

Међутим, погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање, односно повреда закона из члана 440. ЗКП сходно одредбама члана 485. ЗКП није предмет разматрања од стране Врховног касационог суда, у поступку по захтеву за заштиту законитости, дакле, није дозвољен разлог, у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП за подношење овог ванредног правног лека од стране окривљеног преко браниоца, због чега је Врховни касациони суд захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА у напред наведеном делу оценио као недозвољен.

Из напред наведених разлога, Врховни касациони суд је, на основу члана 491. став 1. и члана 487. став 1. тачка 2) у вези члана 485. став 4. ЗКП, донео одлуку као у изреци ове пресуде.

**Записничар-саветник,
Ирина Ристић, с.р.**

**Председник већа-судија,
Бата Цветковић, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**